

JÄRJESTÖJEN TALOUSSHALLINTO

YHDISTYSTEN TALOUSSHALLINTO

KIRJANPIDON KERTAUSTA JA
VEROTUSTA

INFO 14.1.2021

Kouluttaja

- Leena Mantere
- Tradenomi YAMK
- Talouspäällikkö ja sivutoiminen yrittäjä v. 2002 alkaen
- Lisätietoa www.tilitintti.fi
- Yhteystiedot: puh. 040 761 7731 ja sähköposti tilitintti@outlook.com
- Mahdolliset kysymykset Jokos-hankkeen projektipäällikkö Liisa Väänäselle: liisa.vaananen@rovaniemenneuvokas.fi

SISÄLTÖ

- Yleistä kirjanpidosta – kertausta ja kirjausesimerkkejä
- Tilinpäätöksen valmistelu
- Palkkakirjaukset
 - Ennakonpidätys, sotu, tyel- ja muut vakuutukset
 - Tulorekisteri, Suomi.fi
 - Palkkojen kirjanpitokäsittely
 - Yhdistys työnantajana

Yhdistyksen verovelvollisuus lyhyesti

Alv- ja tuloverotus

Yleistä kirjanpidosta -kertausta

- Kirjanpidon käsitteitä:
 - **Liiketaapahtuma** = tulo, meno, rahoitustapahtuma, oikaisu- tai siirtoerä
 - **Kirjanpitotili** = jolle liiketaapahtuma kirjataan, manuaalisessa kirjanpidossa sillä on nimi, joka kertoo, mitä liiketaapahtumia sille kirjataan, esim. Ostot, Myynnit, Palkat jne. Kirjanpito-ohjelmalla tehdyssä kirjanpidossa kirjanpitotilillä on nimen lisäksi numero, esim. 4000 Ostot, 3000 Myynnit, 6000 Palkat jne.
 - Tilien numerointi kertoo myös, onko tili tuloslaskelman vai taseen tili. Useimmissa kirjanpito-ohjelmissa numerot 1000-2999 ovat taseen tilejä ja 3000-8999 tuloslaskelman tilejä

Yleistä kirjanpidosta – kirjausketju 1. Audit trail

- Kirjanpito on järjestettävä niin, että liiketapahtumien, tositteiden ja kirjausten yhteys mahdollisten osakirjanpitojen kautta pääkirjanpitoon ja siitä tilinpäätökseen on vaikeuksitta todettavissa kumpaankin suuntaan. Sama koskee kirjanpidosta viranomaiselle verotusta tai muuta tarkoitusta varten määräajoin tehtävää ilmoitusta. (KPL 2 luku 6 §)
- Myös yhteys pääkirjanpidosta tuloslaskelmaan ja taseeseen on voitava todeta selväkielisten kirjanpitomerkintöjen perusteella
- **Tositteet =>** Tiliotteet, laskut, käteiskuitit jne. sekä
- **Peruskirjanpito** (osakirjanpidot eli mm. ostoreskontra, myyntireskontra, palkkakirjanpito)
- **Pääkirjanpito =>** yhdistää osakirjanpidot ja niistä muodostetaan =>
- **Tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma, tase-erittelyt ja liitetiedot**

Yleistä kirjanpidosta -kertausta

- Kirjaukset (kirjanpitoviennit) tehdään eri kirjanpitotileille. Kirjanpitotilit muodostavat tililuettelon (-kartan). Kuvakaappaus on Kitsas-kirjanpito-ohjelman yhdistystilikartasta.

Tililuettelo				
Numero	Nimi	Tilityyppi	Alv	Saldo
	TULOSLASKELMA			
	Varsinainen toiminta			
	Varsinaisen toiminnan tulot			
3000	Osallistumismaksut	Veroton myynti		
3700	Saadut lahjoitukset	Veroton myynti		
3800	Saadut avustukset	Veroton myynti		
3900	Muut varsinaisen toiminnan tulot	Verottomat tulot		
	Varsinaisen toiminnan menot			
	Ostot			
	Tavaroiden ostot			
4000	Tavaraostot, varsinainen toiminta	Vähennyskelvot...		
	Palveluiden ostot			
4100	Palveluostot, varsinainen toiminta	Vähennyskelvot...		
	Vuokrat ja käyttömaksut			
4200	Vuokrat ja käyttömaksut, varsinainen toiminta	Vähennyskelvot...		
	Jäsenmaksut			
4310	Maksetut jäsenmaksut	Vähennyskelvot...		
	Toimitilakulut			
4401	Toimitilavuokrat	Vähennyskelvot...		
4411	Sähkö	Vähennyskelvot...		
4413	Lämmitys	Vähennyskelvot...		
4415	Vesi ja jätevesi	Vähennyskelvot...		
4421	Rakennusten korjaus	Vähennyskelvot...		
4423	Ulkoalueiden huolto	Vähennyskelvot...		
4431	Siivous ja puhtaanapito	Vähennyskelvot...		
4433	Jätehuolto	Vähennyskelvot...		
4441	Kiinteistövakuutukset	Vähennyskelvot...		
4451	Kiinteistövero	Vähennyskelvot...		

Yleistä kirjanpidosta

- Tuloslaskelman erien sisältö
- Yhdistyksen toiminta jaetaan varsinaiseen toimintaan, varainhankintaan ja sijoitustoimintaan. Lisäksi tuloslaskelmalla esitetään avustukset ja tilinpäätössiirrot.
- Yhdistyksen tuloslaskelmakaava:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971339>
- Kirjanpitoa tehdessä joutuukin tositteita kirjatessa pohtimaan, mihin toiminnanalaan ao. tosite kuuluu, koska jokaisesta tehdään ns. oma tuloslaskelma, ja siksi on tärkeää, että tuotot ja kulut kirjataan oikeisiin ryhmiin.
- Hankerahoituksella katettavia kustannuksia olisi hyvä seurata erillisellä kustannuspaikalla – sama käytäntö on hyvä myös jos on saatu avustus johonkin tiettyyn hankintaan, johon kertyy kustannuksia eri toimittajilta (esim. kylätalon valaistus)

Yleistä kirjanpidosta -kertausta

- **Maksuperusteinen kirjanpito** = liiketapahtuma kirjataan kirjanpitoon silloin, kun maksu tai suoritus tapahtuu

- Esimerkki 1: Ostetaan 10 €:lla postimerkkejä 16.1.2021

- Kirjaus:

	Muut kulut		Kassa	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit
16.1.2021 Postimerkkejä K-Marketista	10,00			10,00

- Esimerkki 2: Viedään pilkkipäivän tuotot 152 € pankkiin 20.1.2021

- Kirjaus:

	Pankkitili		Varainhankinnan tuotot	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit
20.1.2021 Pilkkipäivän tuotot	152,00			152,00

Yleistä kirjanpidosta -kertausta

- **Suoriteperusteinen kirjanpito** = liiketapahtuma kirjataan kirjanpitoon silloin, kun tavara tai palvelu (esim. makkarat) vastaanotetaan tai myyty tavara tai palvelu luovutetaan ostajalle. Käytännössä tapahtuma kirjataan kirjanpitoon, kun saadaan tai lähetetään lasku. Esimerkki:
- Ostetaan 22.1.2021 laskulle 120,50 €:lla Kyläkaupasta makkaroita hiihtokilpailuihin, lasku maksetaan eräpäivänä 28.1.2021
- kirjaus:

	Varainhankinnan menot		Ostovelat		Pankkitili	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
22.1.2021 Kyläkauppa Oy, makkarat	120,50			120,50		
28.1.2021 Maksu Kyläkauppa Oy			120,50			120,50

Yleistä kirjanpidosta -kertausta

- Entä jos yhdistys on arvonlisäverovelvollinen? Kirjausesimerkki:

	Varainhankinnan menot		Ostovelat		Pankkitili		Ostojen alv	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
22.1.2021 Kyläkauppa Oy, makkarat	105,70				120,50			14,80
28.1.2021 Maksu Kyläkauppa Oy			120,50			120,50		

- Ostojen ja myyntien arvonlisäverotilit päätetään arvonlisäverovelkatilille kuukauden lopussa. Esimerkkikirjaus:

	Ostojen alv-saaminen 24 %		Myyntien alv-velka		Arvonlisäverovelka	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
	14,80			22,05		
	21,2			17,22		
	13,8			27,57		
Yhteensä	49,80			66,84		
Siirto alv-velkatilille		49,80	66,84		49,80	66,84
Maksettava alv						

on siis myyntien alv-velan ja ostojen alv-saamisen erotus (17,04 €)

Se jää alv-velkatilin saldoksi ja kirjataan pois, kun alv maksetaan

HUOM! Ostojen arvonlisäverot voivat olla samalla tilillä, mutta eri alv-kantojen myynneillä on oltava omat tilit (10 %, 14 %, 24 %), koska ne ilmoitetaan erikseen alv-ilmoituksella.

Yleistä kirjanpidosta – kertausta

- Tositteesta: voi olla paperinen, sähköinen ja/tai koostua useasta asiakirjasta (riippuu mm. käytössä olevasta kirjanpito-ohjelmasta).
- **Onko tiliote tosite? On ja ei 😊**
- Pankkitilin tiliote on osa kirjanpitoaineistoa. Tiliotetta on kirjanpitolain vaatimukset täyttäen mahdollista käyttää **tietyin edellytyksin** myös tositteena kirjanpidossa. Asianmukaisesti numeroitu tiliote mahdollisine liitteineen täyttää maksutositteelle asetettavat vaatimukset. Tämä kuitenkin edellyttää, että tiliotteessa on riittävä selvitys kustakin maksutapahtumasta ja maksun kirjausketjusta maksujenvälitysjärjestelmässä.
- Tiliotteen tietojen perusteella voidaan siis kirjata **saaminen saaduksi tai maksu suoritetuksi**. Käytännössä tämä tarkoittaa esim. joulukuussa ostovelaksi kirjatun laskun maksua tammikuussa (alkuperäinen tosite on joulukuun kirjanpidossa). Kuitenkin jos halutaan kirjata yrityksen kirjanpitoon tuloja tai menoja, kirjanpitoaineistoon tulee sisällyttää lisäksi tulo- ja menotositteet, eli osto- ja myyntilaskut. Jos tilitapahtumaa todentava tiliote on samalla myös meno- tai tulotosite, siihen on sisällyttävä maksukohtaisesti vastaanotetun tai luovutetun suoritteen yksilöivä tieto.
- Normaalisti tiliotteen tiedoista selviää siis kirjanpidon kannalta oleellisista asioista se, miten raha on liikkunut, muttei se mitä, kenelle tai milloin on myyty tai ostettu. **Tositetietoina esimerkiksi pankin palvelumaksujen, korkojen ja lainan lyhennysten osalta tiliotteen tiedot ovat riittävät, mutta muissa tapauksissa kirjanpitoon on yleensä kirjanpitolain vaatimuksien täyttämiseksi liitettävä lisäksi alkuperäinen tulo- tai menotosite.**
- Lähde: <https://www.minilex.fi/a/kirjanpitolaki-ja-tiliote>

Yleistä kirjanpidosta – kertausta

- Tositteen sisällössä huomioitavaa: mitä ostettu/myyty, mahdollinen arvonlisävero jne. Esim. edustuskulutositteen liitteenä pitää olla tilaisuuden osallistujaluettelo ja tilaisuuden tarkoitus.
- Pankkikorttimaksusta ei riitä pelkkä maksutosite, vaan liitteenä pitää olla myös kuitti, josta näkyy, mitä on ostettu.

Yleistä kirjanpidosta – kertausta

- Korjauksia ja muutoksia kirjanpitoon saa tehdä tilinpäätökseen asti, mutta on huomioitava kirjausketjun eheyden säilyminen, esim. jos huomataan, että joku tapahtuma on tiliöity väärin, niin oikaisutositteeseen on kirjattava, mihin tositteeseen oikaisu kohdistuu ja miksi sitä on oikaistu. Oikaisun tekijä varmentaa tositteeseen allekirjoituksella.
- Tilinpäätöksen jälkeen tositteisiin ym. kirjanpitoaineistoon ei saa tehdä muutoksia. Tilinpäätöksen jälkeen havaittujen virheiden korjaukset tehdään seuraavalla tilikaudella.

Kirjanpidon vaiheet

- **Tilinavaus:** Merkitään tileille alkusaldot (saadaan ed. tilikauden päättävästä taseesta ja tase-erittelyistä)
- Jos kyseessä on uusi yhdistys, niin alkusaldoja ei välttämättä ole, jolloin saldot muodostuvat sitä mukaa, kun tehdään kirjauksia.
- **Liiketahtumien kirjaus:** Kirjataan tositteista kuukausittain aikajärjestyksessä, yleensä tiliotteiden mukaan. Laaditaan tarvittaessa alv-laskelma.

Kirjanpidon vaiheet

- **Tilinpäätös:** Päätetään tilit tulos- ja tasetilille. Tulostilin perusteella laaditaan **tuloslaskelma** ja tasetilistä muodostetaan **tase** (jos käytetään kirjanpito-ohjelmaa, niin ohjelma muodostaa nämä). Em. lisäksi kirjoitetaan tuloslaskelman ja taseen liitetiedot ja laaditaan tase-erittelyt. Joissakin tapauksissa on laadittava myös rahoituslaskelma ja toimintakertomus (isot yhdistykset). Tästä "paketista" muodostetaan **TASEKIRJA**.
- **Huom!** Toimintakertomuksella ei tarkoiteta yhdistyksen toiminnan määräästä ja laadusta laadittavaa kertomusta, jonka laatimista on ehkä edellytetty yhdistyksen säännöissä. Pienten yhdistysten kannattaa nimetä tämä kertomus mieluummin **vuosikertomukseksi**.

Tilinpäätös

- Pienen yhdistyksen tilinpäätöksessä on yleensä tuloslaskelma, tase, tase-erittelyt ja liitetiedot.
- Tuloslaskelmassa ja taseessa pitää olla myös edellisen tilikauden vertailutiedot
- Tase-erittelyissä eritellään tarkemmin taseen tilien sisältö ja muutokset, esim. kaluston lisäykset ja vähennykset sekä poistot – ja myös oman ja vieraan pääoman muutokset
- Liitetiedoissa esitetään sellaiset tiedot, jotka eivät näy suoraan muista tilinpäätösasiakirjoista (esim. tulojen erittelyt) ja lisäksi seuraavat tiedot:

Tilinpäätös

- Tieto olennaisista poikkeavista tuotto- ja kuluerien sisällöistä (esim. iso testamenttilahjoitus)
- Tieto tilikauden jälkeisistä olennaisista tapahtumista sekä arvio niiden taloudellisista vaikutuksista
- Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvien pitkäaikaisen vieraan pääoman (esim. lainojen) yhteenlaskettu määrä (siis erääntyvä, ei tilinpäätöshetken määrä)
- Annetut vakuudet, eläkevastuut ja taseen ulkopuoliset sitoumukset (esim. pitkäaikainen vuokrasopimus)
- Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana (henkilötyövuosina -esim. 2 kokoaikaista työntekijää on 2 HTV)

V. 2020 tilinpäätöksen valmistelu kirjanpidossa

- Mitä pitää huomioida, kun tilinpäätösaika lähestyy?
 - Aivan ensin tarkistetaan, että edellisen vuoden siirtyvät erät, saamiset ja velat on muistettu oikeista ja ellei ole, niin tehdään tarvittavat korjaukset
 - Saldojen täsmäytys - erityisesti pankkitilit ja tiliotteet
 - Tositteiden tarkistus = > mm. ovathan kaikki tositteet kirjanpidossa, hyväksynnät, allekirjoitukset ym.
 - Käteiskassa => saldo oikein ja varmennettu
 - Jaksotukset (esim. poistot rakennuksista ja kalustosta, varaston muutos)
 - Lainojen ja korkojen jaksotus (seuraavan vuoden lyhennysten siirto lyhytaik. vieraaseen pääomaan)

V. 2020 tilinpäätöksen valmistelu kirjanpidossa

- Tarkistetaan siirtovelat- ja saamiset (esim. v. 2020 on maksettu omaisuuden vakuutusmaksu ajalta 1.11.2020-30.4.2021, jolloin 2 kk on vuoden 2020 kulua ja 4 kk kuuluu vuodelle 2021 ja on siis **siirtosaamista**) -yleensä kirjataan jo laskua maksettaessa, mutta unohtuu helposti varsinkin, jos lasku maksetaan hyvissä ajoin 😊

	Vakuutusmaksut		Siirtosaamiset		Pankkitili	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
1.11.2020 Maksettu vakuutusmaksu 560 €, josta 2 kk kuuluu vuodelle 2020 ja 4 kk vuodelle 2021	186,66		373,34			560,00

- myös lomapalkkavarauksen (vuodelta 2020 kertynyt lomapalkka ja -raha sivukuluineen pitää kirjata vuoden 2020 tilinpäätöksessä kuluksi = **siirtovelkaa**) - tästä tarkemmin palkkakirjausten yhteydessä
- Palkkoihin liittyen tarkistetaan myös, että eläkevakuutus- ym. työnantajamaksut on maksettu oikein ja kirjataan vielä maksamatta oleva osa siirtovelkoihin.

V. 2020 tilinpäätöksen valmistelu kirjanpidossa

- Jos on alv:llinen yhdistys, niin myös verotili ja alv-velkatili on täsmäytettävä
- Jos on työterveyshuollon sopimus, niin myös Kelalta tulossa oleva tuki on laskettava ja kirjattava siirtosaamisiin
- Lisäksi kirjataan seuraavana vuonna erääntyvät vuodelle 2020 kuuluvat laskut joko osto- tai siirtovelkoihin (järjestelmästä riippuen). Samoin menetellään myyntilaskujen suhteen.
- Avustukset ja hankerahoitukset ovat oma lukunsa, mutta myös ne on tarkistettava (esim. paljonko on käytetty ja siirtykö osa seuraavalle vuodelle, milloin mahdolliset tilitykset tehdään, pitääkö avustusta palauttaa jne.)
- Tarkistettava myös tammikuun 2021 tiliote - esim. joulukuun palvelumaksut voidaan veloittaa tammikuun alussa

Palkanmaksu ja palkkakirjaukset

- **Ennen varsinaista palkanmaksua on hoidettava kuntoon työnantajan pakolliset vakuutukset ja työsopimus**
- Työnantaja on velvollinen maksamaan palkanmaksun oheiskustannuksina seuraavia maksuja:
- Ryhmähenkivakuutusmaksu (peritään tapaturmavakuutusmaksun yhteydessä, mikäli työehtosopimus edellyttää vakuutusta)
- Sairausvakuutusmaksu (maksetaan Verohallinnolle, suuruus 1,53 % vuonna 2021)
- Tapaturmavakuutusmaksu (Vakuutuksen on oltava voimassa heti, kun työntekijä aloittaa työt. Tapaturmavakuutusmaksu vaihtelee toimiala- ja yrityskohtaisesti.)
- Tyel-vakuutusyhtiöt: Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö ELO ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö VARMA

Palkanmaksu ja palkkakirjaukset

- Työeläkemaksu TyEL (24,8 %, josta työntekijältä perittävä osuus 7,15 % tai 8,65 % työntekijän iästä riippuen)
- Työttömyysvakuutusmaksu (maksetaan Työllisyysrahastolle, suuruus 0,50 % jos työnantajan palkkasumma on alle 2 169 000 €, työntekijältä perittävä osuus 1,40 %)
- lähde: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyonantajamaksut-316483> ja
- Verohallinto https://www.vero.fi/yrietykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/sosiaalivakuutusmaksut/
- https://www.elo.fi/-/media/files/vakuuttaminen-esitteet/sosiaalivakuutusmaksut_suomi.ashx

Palkanmaksu ja palkkakirjaukset

- Palkka voidaan sopia maksettavaksi esim. 15. tai kuukauden viimeisenä päivänä. Tulorekisteri-ilmoitus on tehtävä viiden päivän kuluessa palkanmaksusta.
- Työntekijän on toimitettava verokortti heti työsuhteen alussa – ellei verokorttia ole toimitettu, työnantajan on tehtävä ennakonpidätys 60 %:n mukaan.
- Palkanlaskentaan on useita vaihtoehtoja, esim. erillinen palkanlaskentaohjelma, Excel, Palkka.fi tai netin kautta käytettävä maksullinen ohjelma
- Palkkatapahtumat viedään kirjanpitoon eri tavoin käytetystä palkanlaskentajärjestelmästä riippuen

Palkanmaksu ja palkkakirjaukset

- Palkanlaskentaohjelmista tiedot yleensä siirretään kirjanpitoon ohjelmasta suoraan
- Excelillä tai Palkka.fi-järjestelmällä lasketut palkat viedään kirjanpitoon palkkatositteilla, joita ovat mm. palkkaerittelyt ja palkkayhteenvedot (jos on useampi palkansaaja) sekä ohjelmista tulostettavilla maksutositteilla
- TyEL- ym. vakuutuskirjaukset tehdään yleensä laskulta - lasku tulee tulorekisteriin ilmoitettujen palkkojen perusteella
- Seuraavalla sivulla on esimerkki Excel-palkkalaskelmasta

Palkanmaksu ja palkkakirjaukset

Urheiluseura Ruhojärven Rotevat Kotikatu 11 96551 Ruhojärvi		PALKKAERITTELY Ajalta: 1.-31.1. Vuosi: 2021	
Palkanlaskennan yhteystiedot: Pirkko Palkkaaja, puh. 040 114 1141			
Nimi:	Uolevi Uskomaton	Hetu:	120370-1234
Lähiosoite	Ruhojärventie 12	Postit.paikka	96551 Ruhojärvi
Puhelin	040 123 4567	E-mail	uolevi@hotmail.com
Työsuhde alk.	1.1.2021	Lisätietoja	
Työsuhde päät.		Pankkitili	FI12 3456 0000 7890
PALKKATIEDOT			
Työaika	T	Pv	Vko
			Kk
Tuntipalkka	Kk-palkka	Maksukauden päivät	HUOM! Maksupäivä 31.1.2021
0,00	0,00	31	
ENNAKONPIDÄYSTIEDOT			
Perus-%	Lisä-%	Ansioraja	Tyel-maksu
23,00 %	30,00 %	28000,00	Tyött.vak.
			Ay-maksu
			0,00 %
1.1.2021 alkaen		SOTU 1,530 %	
Selite		Määrä	Kerroin
			ä-hinta
			Yhteensä
Kuukausipalkka	1	1	1400,00
Päiväpalkka	1	1	0,00
Ylityö 50 % (lauantai + muut ylityöt)	0	1,5	0,00
Ylityö 100 %	0	2	0,00
Muu ylityö	0	1	0,00
Lauantailisä	0	1	0,00
Muu lisä:	0,00	0	0,00
Lomapalkka		1	0,00
Lomaraha	0	50 %	0,00
Lomakorvaus	0	1	0,00
Matkapuhelinetu	1	1	20,00
Asuntoetu	1	1	0,00
Muu luontoisetu			0,00
Veronalainen ansio yhteensä			1420,00
Ennakkonpidätys			326,60
Tyel-maksu			101,53
Työttömyysvakuutus			19,88
Ay-maksu			0,00
Kokopäiväraha	1	1	44,00
Puolipäiväraha	0	1	20,00
Muu veroton korvaus (km-korvaus)	240	2	0,44
Palkkaennakot			0,00
Luontoisedut			20,00
Muut vähennykset (matkaennakko)			0,00
MAKSETAAN EUR			1207,19
TIEDOT VUODEN ALUSTA			
Rahapalkka eur	1400,00	Tyel-maksu eur	101,53
Enn.pidätys eur	326,60	Lisät ja prov. eur	Veronal. ansio eur
Luont.edut eur	20,00	Lomakorv. eur	0,00
Muut väh. eur		Ay-maksu eur	0,00
		Päivärahat eur	
		Svmaksu	21,73
		Kilometrit	480
		Km-korv.	211,20
		Kpl kokopv	

Tiliöinnit kirjanpidossa

Debet Palkat

Debet Luontoisedut

Kredit Ennakkonpidätysvelka

Kredit Työntekijältä perityt tyel-maksut

Kredit Työntekijältä perityt työttömyysvak.maksut

Debet Päivärahat

Debet Kilometrikorvaukset

Kredit Luontoisedut, jos työntekijä maksaa työnantajalle luontoisedusta

Kredit Palkkavelka tai Pankkitili

Lisäksi kirjattava sv-maksuvelka

Debet Sv-maksu 21,73

Kredit Sv-maksuvelka 21,73

Palkanmaksu ja palkkakirjaukset

PALKKAKIRJAUKSET TILIRISTIKOILLA

	Palkat		Ennakonpidätysvelka		Sv-maksu		Sv-maksuvelka		Km-korvaukset		Päivärahat		Luontoisedut	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Palkanlaskenta 25.1.2021	1400			326,6	21,73			21,73	211,2		44			20
Palkanmaksu 29.1.2021														
Sv-maksun ja enn.pid. Maksu			326,6				21,73							
TILIN LOPPUSALDO	1400		326,6	326,6	21,73		21,73	21,73	211,2		44		20	20

	Työnt.peritty TyEL		Työnt.peritty tyött.vak.		Työttömyysvak.maks		Tyött.vak.maksuvelka		TyEL-maksut		TyEL-maksuvelka	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
TyEL-lasku 10.2.2021 24,80 %		101,53		19,88							347,2	347,2
Tyött.vak.lasku 10.2.2021 1,90 %					26,6		26,6	26,6				
TILIN LOPPUSALDO		101,53		19,88	26,6		26,6	26,6	347,2		347,2	347,2

Pankkitili	
Debet	Kredit
Palkanmaksu 29.1.2021	1207,19
TyEL-laskun maksu 20.2.2021	347,2
Tyött.vak.laskun maksu 20.2.2021	26,6
Sv-maksun ja enn.pid. Maksu 10.2.2021	348,33
TILIN LOPPUSALDO	1929,32

Tuloslaskelmalla kirjaukset näkyisivät seuraavasti:	
Palkkakulut	1400
Sv-maksukulut	21,73
TyEL-maksut	347,2
Työnt.peritty TyEL	-101,53
Tyött.vak.maksut	26,6
Työnt.peritty tyött.v.	-19,88
Päivärahat	44
Km-korvaukset	211,2
YHTEENSÄ	1929,32

TARKISTUSLASKELMA

Kaikkien tilien debet-puolet yhteensä	2792,86
Kaikkien tilien kredit-puolet yhteensä	2792,86

Palkanmaksu ja palkkakerjaukset

- Lomapalkkavaraus – miten se lasketaan ja kirjataan?
- **Lomapalkka on yleensä saman suuruinen kuin jos palkallisen loman ajan olisi töissä. Lomapalkan laskentatapa on erilainen kk-palkkalaisille, tuntipalkkalaisille ja yli 35 tuntia kk:ssa tekeville tuntipalkkalaisille. Eri työehtosopimuksissa on erilaisia laskentatapoja, ja oikea laskentatapa pitää tarkistaa omasta sopimuksesta.**
- *Säännöllistä kuukausipalkkaa saavien lomapalkka saadaan kertomalla ansaittujen lomapäivien määrä päiväpalkalla. Yhden päivän palkka saadaan jakamalla kuukausipalkka kyseiseen kuukauteen sisältyvien työpäivien lukumäärällä. Yleisesti käytetty laskentatapa on jakaa kk-palkka 25:lla ja kertoa saatu summa siihen mennessä kertyneiden lomapäivien määrällä.*

Palkanmaksu ja palkkakirjaukset

- Tuntipalkkalaisten lomapalkka lasketaan yleensä keskituntiansion mukaan. Tässä yksi esimerkki laskentatavasta:
- Työntekijän keskituntiansio lasketaan siten, että hänelle kunkin vuosineljänneksen aikana tehdyttä työajalta aika- ja suorituspalkkojen mukaan kertynyt ansio mahdollisine erillisine lisineen jaetaan tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.
- Tehdyn työajan lisistä ei oteta huomioon
 - ylityölisistä
 - sunnuntaityölisistä
 - työajan tasaamislisistä
 - lauantailisistä
 - tulospalkkiolisista.
- Myöskään muun kuin tehdyn työajan lisistä, kuten palvelusvuosilisää ja voittopalkkioita, ei huomioida keskituntiansion laskennassa.
- Jos työntekijä on ollut laskentaneljänneksen aikana työssä vähemmän kuin 160 tuntia, keskituntiansiota ei tältä vuosineljännekseltä lasketa.
- Pitkäaikaisesta, eri vuosineljänneksille jakautuneesta suorituspalkasta saatu kokonaisansio voidaan keskituntiansiota laskettaessa jakaa tehtyjen työtuntien osoittamassa suhteessa kyseisten vuosineljännesten kesken, mikäli suorituspalkkaan käytettyjen työtuntien lukumäärä tällöin on tiedossa.
- Lähde: <https://www.verkkotes.fi/fi/15-tuntipalkkaisen-tyontekijan-keskituntiansio>

Palkanmaksu ja palkkakirjaukset

- **Vuosilomapäivien kertyminen**
- Vuosilomapäivien lukumäärää lasketaan lomanmääräytymisvuodelta. Se on 1.4. ja 31.3. välinen aika (esim. 1.4.2019–31.3.2020).
- Vuosilomapäiviä kertyy
 - 2 päivää/kuukausi, jos työtä on vähintään 14 päivää tai 35 tuntia kalenterikuukaudessa ja työsuhde on 31.3. mennessä kestänyt alle vuoden
 - 2,5 päivää/kuukausi, jos työtä on vähintään 14 päivää tai 35 tuntia kalenterikuukaudessa ja työsuhde on 31.3. mennessä kestänyt keskeytymättä vähintään vuoden. Puolikkaat lomapäivät pyöristetään aina ylöspäin.
 - 14 päivän säännön piiriin kuuluvat ne, jotka sopimuksen mukaan työskentelevät kaikkina kuukausina vähintään 14 päivänä. Heille lomaa kertyy jokaiselta sellaiselta kalenterikuukaudelta, jonka ajalta heillä on vähintään 14 työpäivää tai työssäolon veroista päivää.
 - 35 tunnin sääntö koskee niitä, jotka sopimuksen mukaan työskentelevät kuukaudessa alle 14 päivää, mutta ainakin yhtenä kuukautena vähintään 35 tuntia. Heille vuosilomaa kertyy jokaiselta sellaiselta kalenterikuukaudelta, johon sisältyy vähintään 35 työtuntia tai työssäolon veroista tuntia.
- Lähde : <https://www.tyosuojelu.fi/tyosuhde/vuosiloma/lomapaivien-maara>

Palkanmaksu ja palkkikirjaukset

- Yhteenveto:
- Jos lomapalkkaa on kertynyt 1500 €, siihen lisätään sivukulut esim. 20 % (300 €) => kirjataan esim. tilille Loma-ajan palkat debetiin 1800 €, ja lomapalkkavelkatilin krediitiin sama summa. Kirjaus riippuu käytössä olevasta ohjelmasta ja tilikartasta - voi olla myös eri tilit sivukuluille ja palkoille. Kyseessä on siis laskennallinen erä, joka oikaistaan, kun lomapalkka maksetaan.

Manuaalinen, perinteinen vai sähköinen kirjanpito?

- Suurin ero manuaalisen ja perinteisen kirjanpidon välillä on se, että perinteisessä mallissa kirjanpito-ohjelma laskee tilien loppusummat ja siirtää saldot pääkirjaan, tuloslaskelmaan ja taseeseen automaattisesti sekä tekee alv-laskelman muutamalla napin painalluksella
- Ohjelmasta tulostetaan tuloslaskelma ja tase kuukausittain
- Jaksotukset voidaan haluttaessa tehdä joka kuukausi, jolloin tuloksen seuranta on ajantasaisempaa
- Kirjanpitovalvontajä on yleensä sen verran, että manuaalinen kirjanpito voi olla työläs ja myös alttiimpi virheille

Manuaalinen, perinteinen vai sähköinen kirjanpito?

- Sähköinen kirjanpito taas tarkoittaa sitä, että papereita ei käsitellä juuri lainkaan. Kaikki tositteet kulkevat sähköisesti eri toimijoiden ja ohjelmien välillä.
- Esim. ostolasku tulee toimittajalta suoraan asiakkaan ostoreskontraan, josta se tiliöinnin ja hyväksymiskierron jälkeen siirtyy maksatukseen. Palkat siirretään suoraan palkanlaskentaohjelmasta pankkiin jne.

Ilmaisia tai edullisia kirjanpito-ohjelmia

- Tunnetuimpia yhdistyskäytössä lienevät Tappio ja Tilitin, mutta...
- Tappio on päivitetty viimeksi v. 2004
<https://www.lahdenniemi.fi/jussi/tappio/>
- Tilitin on päivitetty viimeksi v. 2013
<https://helineva.net/tilitin/>
- Kitsas (ent. Kitupiikki) sekä ilmainen että maksullinen versio (Kerho 62 €/vuosi sis. alv 24 %) <https://kitsas.fi/>
- Tilitantti (48 € vuosi sis. alv 24 %) <https://tilitantti.fi/>
- Google löytää myös muita ilmaisia tai edullisia ohjelmia

Mikä ohjelma kannattaa valita/ ottaa käyttöön?

- Tähän ei tietenkään ole yksiselitteistä vastausta, mutta kannattaa miettiä mm. mitä ominaisuuksia ohjelmassa on ja mitä niistä itse tarvitsee.
- Esim. Löytyykö valmis tilikartta? Onko ohjelmaa helppo käyttää? Voiko lisätä kustannuspaikkoja? Onko hyvät ohjeet tai tuki? Saako ohjelmaan päivityksiä? Onko tärkeää, että ohjelma toimii myös pilvessä? Tekeekö vain yhden yhdistyksen kirjanpitoa? Tarvitseeko ohjelmaan muita osioita (palkat, ostoreskontra jne.)?
- Ilmaiset ohjelmat pitää yleensä asentaa omalle koneelle

Yhdistys työnantajana

- Yhdistyksiä työnantajana sitovat samat velvollisuudet kuin muitakin työnantajia
- Esim. työsopimuslaki, jossa kerrotaan työnantajan ja työntekijän velvollisuuksista ja oikeuksista
- Työaikalaisissa säädetään työajoista, esim. liukuva työaika, tuntimäärät, tauot, lisä- ja ylityöt jne. sekä niiden korvaamisesta
- Alan työehtosopimukset - työnantajan on maksettava työehtosopimuksen mukaista palkkaa

Yhdistys työnantajana

- Satunnainen vai säännöllisesti palkkoja maksava työnantaja?
- Yhdistyksen pitää rekisteröityä Verohallinnon työnantajarekisteriin ja tehdä tulorekisteri-ilmoitukset, mikäli seuraavat kriteerit täyttyvät:
- Yritys maksaa vakituisesti palkkaa 2 tai useammalle työntekijälle.
- Yritys maksaa vakituisesti palkkaa yhdelle työntekijälle ja lisäksi yhdelle tai useammalle työntekijälle, joiden työsuhde on tilapäinen tai tarkoitettu lyhytaikaiseksi.
- Yritys maksaa palkkaa samanaikaisesti vähintään 6 työntekijälle, vaikka heidän työsuhteensa olisivat tilapäisiä ja tarkoitettu lyhytaikaisiksi.

Yhdistys työnantajana

- Satunnaisesti palkkoja maksavan työnantajan ei tarvitse ilmoittautua työnantajarekisteriin. Palkat ilmoitetaan tulorekisteriin vain silloin, kun niitä on maksettu. Yritys on satunnaisesti palkkoja maksava, jos jompikumpi ehdoista täyttyy:
- Yrityksellä on palveluksessaan vain 1 vakituinen työntekijä.
- Yrityksellä on palveluksessaan 1-5 työntekijää, joiden työsuhde ei kestä koko kalenterivuotta.
- Lisätietoja https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/ty%C3%B6nantajarekisteri/

Yhdistys työnantajana

- Yhdistyksen maksamista palkoista ja palkkioista on suoritettava ennakonpidätys. Lain mukaan ennakonpidätyksen alaista palkkaa ovat työsuhteessa olevalle henkilölle maksetun palkan lisäksi myös kokouspalkkiot, henkilökohtaiset luento- ja esitelmäpalkkiot sekä hallintoelimen jäsenyydestä ja luottamustoimesta saadut palkkiot.
- Huom! Tulorekisteriin on ilmoitettava myös, jos yhdistys maksaa työkorvauksia, matkakorvauksia, muita kulukorvauksia jne. tai antaa lahjakortteja, kilpailupalkintoja ym.
- <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/usein-kysyty%C3%A4-tulorekisterist%C3%A4/yhdistyksille/>

Tulorekisteri ja Suomi.fi

- Jos jostakin syystä ilmoitat itse palkat tulorekisteriin, niin tässä ohjevideo siitä:
- <https://www.youtube.com/watch?v=xnz9BAcdY1M>
- Ja olethan muistanut hoitaa Suomi.fi-valtuudet kuntoon – ellet, niin se kannattaa tehdä pikaisesti 😊
- HUOM! Palvelussa on valittavissa 284 valtuutta, ja sinun kannattaa tutkia valtuuksien sisällöt tarkkaan, jotta saat valittua ne, mitä tarvitset –esim. palkkatietojen ilmoittaminen, palkkatietojen käsittely, palkkatuen hakeminen, palvelussuhteeseen liittyvien etuuksien hakeminen (Kela), veroasioiden hoito (esim. jos valitset verotietojen katselun, et pääse tekemään veroilmoitusta) => Ota mieluummin muutama turha valtuus kuin että jätät jonkun tärkeän vahingossa valitsematta
- Tulorekisterioikeuksia löytyy useammasta kohdasta, esim. palkkatietojen ilmoittaminen ja tulotietoihin liittyvien loki- ym. tietojen käsittely
- <https://www.suomi.fi/valtuudet/valtuusasiat?c=&e=false&p=0&q=tulorekisteri>

Tulorekisteri ja Suomi.fi

- Esim. palkkatietojen ilmoittaminen

Palkkatietojen ilmoittaminen

VALTUUSASIA · HENKILÖ JA YRITYS · ANSIOTULOT

Tällä valtuudella valtuutettu voi valtuuttajan puolesta palkkatietoihin liittyen:

- ylläpitää valtuuttajan perustietoja ja palkkatietoilmoituksia
- toimittaa valtuuttajan tuottamia palkkatietoilmoituksia
- tilata valtuuttajaa koskevia raportteja
- lähettää viestejä.

Tämä valtuus sisältää myös 'Palkkatietojen katselu' -valtuudet.

Tässä valtuusasiassa tarkenteen käyttö on mahdollista yritysvaltuuksissa.

Asiointikanavat:

- › Verkkواسointi (1 kpl)

- Esim. palkkatietojen katselu

Palkkatietojen katselu

VALTUUSASIA · HENKILÖ JA YRITYS · ANSIOTULOT

Tällä valtuudella valtuutettu voi katsella palkkatietoihin liittyen:

- valtuuttajan perustietoja
- valtuuttajan tuottamia palkkatietoilmoituksia
- valtuuttajaa koskevia raportteja
- valtuuttajan lähettämiä ja saamia viestejä
- valtuuttajan arkistoituja asiakirjoja.

Tässä valtuusasiassa tarkenteen käyttö on mahdollista yritysvaltuuksissa.

Asiointikanavat:

- › Verkkواسointi (1 kpl)

Tulorekisteri ja Suomi.fi

- Tarvitset myös tämän valtuuden tulorekisteriin

Tulotietoihin liittyvien loki-, rajapinta- ja ilmoitustietojen käsittely

VALTUUSASIA • YRITYS • ANSIOTULOT

Tällä valtuudella valtuutettu voi valtuuttajan puolesta käsitellä ansioihin, eläkkeisiin ja etuuksiin liittyviä loki-, rajapinta- ja ilmoitustietoja, kuten:

- tilata ja katsella lokitietoja
- tehdä ja ylläpitää rajapintahakemuksen ja tilata varmenteita.
- katsella tietoja maksetuista tuloista
- katsella viestejä
- katsella arkistoituja asiakirjoja
- ylläpitää ja katsella perustietoja
- toimittaa ja katsella ilmoituksia
- tilata ja katsella raportteja.

Tässä valtuusasiassa tarkenteen käyttö on mahdollista yritysvaltuuksissa.

Yhdistyksen verovelvollisuus

- Rekisteröidyt yhdistykset ovat lähtökohtaisesti Suomessa verovapaita
- Yleishyödyllisen yhdistyksen ei tarvitse maksaa yhteisöveroa voitosta. (yhteisövero on 20 % voitosta v. 2021)
- Yhdistykset eivät ole arvonlisäverovelvollisia, ellei elinkeinotoiminnan liikevaihto ylitä 15 000 €/vuosi ja/tai elleivät ole vapaaehtoisesti hakeutuneet arvonlisäverovelvolliseksi kiinteistön vuokrauksesta
- Verovapaus ei koske rekisteröimättömiä yhdistyksiä, vaikka ne olisivat yleishyödyllisiä. Näiden mahdollisesta voitosta verotetaan yhdistyksen jäseniä.

Yhdistyksen verovelvollisuus

- Verovapauden edellytys on yleishyödyllisyys = yhdistyksen pitää toimia aidosti yhteiseksi hyväksi, se ei voi keskittyä pelkästään hankkimaan varoja tai toimia esim. tietyn suvun hyväksi
- Yleishyödyllinen yhdistys ei myös voi tuottaa jäsenilleen taloudellista etua osinkoina, korkoina, kohtuullista suurempana palkkana tai muuna hyvityksenä (voittoa tavoittelematon)
- Voittoa tavoittelematon yhdistys saa tuottaa voittoa, mutta se ei saa jakaa voitosta osinkoa tai muuta taloudellista etua jäsenilleen.
- Yleishyödyllisyys arvioidaan sekä sääntöjen että tosiasiallisen toiminnan perusteella. Tällöin sekä sääntöjen että tosiasiallisen toiminnan on täytettävä yleishyödyllisyyden edellytykset.

Yhdistyksen verovelvollisuus

- Yleishyödyllisyysratkaisu on verovuosisikohtainen ja koskee sitä verovuotta, jonka verotuksen toimittamisesta kulloinkin on kyse.
- Yhteisön täytyy toimia koko verovuoden ajan tuloverolaissa säädettyjen yleishyödyllisyyden edellytysten mukaisesti, jotta yhteisö voi olla verovuonna yleishyödyllinen.
- Yhdistys on verovelvollinen harjoittamastaan elinkeinotoiminnasta

Yhdistyksen verovelvollisuus

- Elinkeinotoimintaa on säännöllinen ja laaja tavaroiden tai palveluiden myynti markkinoilla, joilla toimii myös kilpailevia yrityksiä. Yhdistyksen verovapaus vääristäisi kilpailua.
- Elinkeinotoiminnan voitosta menee yhteisövero 20 %.
- Yhdistyksen on rekisteröidyttävä myös arvonlisäverovelvolliseksi, mikäli elinkeinotoiminnan liikevaihto ylittää 15000 € (alv-toiminnan raja v. 2021)
- Yhdistyksellä voi olla sekä veronalaista elinkeinotoimintaa että verovapaata yleishyödyllistä varainhankintaa.
- On kuitenkin huomioitava, että elinkeinotoiminnan ollessa laajaa, voi yhdistyksen yleishyödyllisyys vaarantua.

Yhdistyksen verovelvollisuus

- Elinkeinotoiminnan määritelmä ei ole selkeä, ja verottaja arvioi sitä tapauskohtaisesti.
- Epäselvissä tapauksissa yhdistyksen kannattaa selvittää toiminnan veronalaisuus jo etukäteen verottajalta.
- Yhdistyksellä voi olla tuloa myös kiinteistöstä - esim. kylätalot. Yhdistyksen omistamasta kiinteistöstä voi osa olla vuokrattuna ulkopuolisille. Vuokratuotto on verovapaata, jos vuokralainenkin harjoittaa yleishyödyllistä toimintaa, mutta veronalaista, jos vuokralainen on yritys. Vuokratuotot voidaan jakaa verolliseen ja verottomaan esim. pinta-alojen mukaan.
- Lisätietoja: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47999/verotusohje-yleishy%C3%B6dyllisille-yhteis%C3%B6ille2/>

Yhdistyksen verovelvollisuus

- Talkootyön verotus
- Yhdistyksen tavallinen varainhankinnan muoto on talkootyö. Esim. urheiluseuran jäsenet ja muut vapaaehtoiset huolehtivat jonkun yritystapahtuman tarjoilun järjestämisestä palkattomana talkootyönä ja yritys maksaa korvauksen urheiluseuralle. Ao. tulo on yhdistykselle verovapaata, jos talkootyö on pienimuotoista, ei edellytä tekijöiltä ammattitaitoa eikä kilpaile markkinoilla yritysten kanssa. Muussa tapauksessa se voidaan katsoa veronalaiseksi elinkeinotoiminnaksi.
- Jos talkoolaiset saavat korvauksen työstä, se verotetaan heidän palkkana. Kestitys ja vähäinen tavaralahja yleensä katsotaan verottomaksi.

Yhdistyksen verovelvollisuus

- **Veronalaisen (elinkeinotoiminnan) ja verottoman toiminnan (varainhankinnan) rajanveto on vaikeaa - muutamia esimerkkejä Verohallinnon sivuilta:**
- Metsästysseuraa voidaan pitää verotuksessa tuloverolain 22 §:n mukaisena yleishyödyllisenä yhteisönä, kun sen tarkoituksena on esimerkiksi riistakantojen hoito, riistavahinkojen torjunta ja suurriistavirka-apu, jotka tapahtuvat yleiseksi hyväksi. Lisäksi metsästysseuran tulee hyväksyä toimintaansa mukaan uusia jäseniä eikä toiminta saa olla pienen suljetun joukon, kuten kaveriporukan tai tietyn suvun jäsenten, harjoittamaa toimintaa. Yleishyödyllisyyden esteenä ei kuitenkaan ole esimerkiksi se, että vaatimuksena metsästysseuran jäsenyydelle on ampumakokeen hyväksytyt suorittaminen.
- Yleishyödyllisenä yhteisönä pidetyn metsästysseuran satunnaiset ja pienimuotoiset vierasmetsästyksset ovat metsästysseuran verovapaata tuloa (varainhankintaa). Sen sijaan laaja ja jatkuva metsästysmatkojen tai metsästysoikeuksien myynti on seuran veronalaista elinkeinotoimintaa. Lihan myynti (varainhankintaa) on seuran verovapaata tuloa siltä osin, kun toiminta on vähäistä, sitä ei harjoiteta palkatulla henkilökunnalla kilpailutilanteessa ja myynti tapahtuu rajoitetulle henkilöpiirille, kuten seuran omille jäsenille tai heidän perheilleen. Laajamittaista lihan myyntiä pidetään lähtökohtaisesti metsästysseuran veronalaisena elinkeinotoimintana.

Yhdistyksen verovelvollisuus

Tuloverolain 22.2 §:n mukaan yleishyödyllisenä yhteisönä voidaan pitää mm. vapaaehtoiseen kansalaistyöhön perustuvaa harrastus- ja vapaa-ajantoimintaa edistävää yhdistystä. Harrastustoiminta voi liittyä esimerkiksi taiteen ja kulttuurin eri muotoihin, liikuntaan tai muuhun vapaa-ajan toimintaan. Huolimatta siitä, että harrastustoiminta on mainittu TVL 22.2 §:n listalla, tulee yhdistyksen täyttää TVL 22.1 §:ssä säädetyt yleiset edellytykset ollakseen yleishyödyllinen yhteisö.

Esimerkki 14: Luontoharrastusta varten perustetun yhdistyksen tarkoituksena on vaalia ympäristön monimuotoisuutta sekä edistää ympäristönsuojelua. Yhdistyksen toiminta muodostuu lähinnä maksuttomista luontoretkeistä, valistustilaisuuksista sekä tiedottamisesta. Yhdistyksen toimintaa rahoitetaan lähes yksinomaan jäsenmaksuin ja avustuksin sekä vähäisessä määrin talkootyöllä. Yhdistystä pidetään yleishyödyllisenä yhteisönä.

Esimerkki 15: Yhdistyksen tarkoituksena on edistää musiikkiharrastusta. Yhdistyksen ovat perustaneet 25 kuoroharrastuksesta kiinnostunutta henkilöä ja yhdistyksen jäsenyys on kaikille avoin. Yhdistyksen tosiasiallinen toiminta muodostuu lähinnä lauluharjoituksista sekä konserteista. Kuoron johtamisesta vastaa yhdistyksen palkkaama musiikkialan ammattilainen. Yhdistyksen toimintaa rahoitetaan lähinnä paikalliselta seurakunnalta saadulla avustuksella sekä jäsenmaksuin. Yhdistystä pidetään yleishyödyllisenä yhteisönä.

Yhdistyksen verovelvollisuus

Edellä yleishyödyllisyyden eri kriteerejä tarkasteltaessa on useissa kohdin käsitelty pienten, tosiasiallisesti suljettujen yhteisöjen toimintaa. Tällaisia ovat tyypillisesti kaveriporukoiden tai perheiden yhteisöt, joiden kohdalla saattaa olla kysymys pyrkimyksestä kattaa yhteisön varoin jäsenten yksityiskuluja, kuten asumista, autoja ja matkoja. Tällaisten yhteisöjen toiminta ei yleensä täytä yhtäkään TVL 22.1 §:n yleishyödyllisyyden edellytystä. Toimintaa ei harjoiteta yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi. Toiminta kohdistuu ja sen halutaankin kohdistuvan vain rajoitettuihin henkilöpiireihin. Toiminta tuottaa ja sillä nimenomaisesti tavoitellaan siihen osallisille taloudellista etua.

Esimerkki 16: Yhdistyksen tarkoituksena on edistää musiikkiharrastusta. Yhdistyksen on perustanut yksi luonnollinen henkilö perheenjäsentensä kanssa. Yhdistyksen tosiasiallinen toiminta muodostuu perustajajäsenen tarjoaman musiikinopetuksen tarjoamisesta vastiketta vastaan. Henkilö nostaa yhdistyksestä käypää palkkaa tekemästään työstä eikä yhdistykseen oteta uusia jäseniä. Yhdistys ei saa julkisia avustuksia toimintaansa varten. Koska yhdistys näin ollen toimii yksityiseksi hyväksi ja sen toiminta kohdistuu vain rajoitettuun henkilöpiiriin, ei yhdistystä voida pitää yleishyödyllisenä yhteisönä siitä huolimatta, että sen tarkoitus on edistää musiikkiharrastusta.

Esimerkki 17: Yhdistyksen tarkoituksena on edistää laskettelu- ja hiihtoharrastusta. Yhdistyksessä on 40 jäsentä. Yhdistyksen toiminnan tuotot muodostuvat suurimmaksi osaksi yhdistysten jäsenten yhdistyksen lukuun tekemistä työsuorituksista. Lisäksi varoja kerätään jäsenmaksuin sekä laskettelu- ja hiihtomatkoista perittävien maksuin. Yhdistyksen varat käytetään laskettelu- ja hiihtomatkojen järjestämiseen sekä varusteiden hankintaan jäsenille. Yhdistyksellä ei ole muuta toimintaa. Yhdistyksen tarkoituksena on näin ollen vain minimoida jäsentensä laskettelu- ja hiihtoharrastuksesta syntyneet kustannukset. Yhdistystä ei voida pitää yleishyödyllisenä.

Yhdistyksen verovelvollisuus

- **Tulot, joita ei pidetä elinkeinotulona**
- TVL 23.3 §:ssä on erikseen säädetty, mitä tuloja ei pidetä yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotuloina. Tällaisia tuloja ovat:
 1. yhteisön toimintansa rahoittamiseksi järjestämistä arpajaisista, myyjäisistä, urheilukilpailuista, tanssi- ja muista huvitilaisuuksista, tavarankeräyksestä ja muusta niihin verrattavasta toiminnasta eikä edellä mainittujen tilaisuuksien yhteydessä harjoitetusta tarjoilu-, myynti- ja muusta sellaisesta toiminnasta saatu tulo
 2. jäsenlehdistä ja muista yhteisön toimintaa välittömästi palvelevista julkaisuista saatu tulo
 3. adressien, merkkien, korttien, viirien tai muiden sellaisten hyödykkeiden myynnin muodossa suoritetusta varojenkeräyksestä saatu tulo
 4. sairaaloissa, vajaamielislaitoksissa, rangaistus- tai työlaitoksissa, vanhainkodeissa, invalidihuoltolaitoksissa tai muissa sellaisissa huoltolaitoksissa ja huoltoloissa hoito-, askartelu- tai opetustarkoituksessa valmistettujen tuotteiden myynnistä tai tällaisessa tarkoituksessa suoritetuista palveluksista saatu tulo
 5. bingopelin pitämisestä saatu tulo.

Yhdistyksen verovelvollisuus

- Yleishyödyllisen yhteisön toimintansa rahoittamiseksi järjestämästä TVL 23.3 §:n 1 kohdassa tarkoitettu tilaisuudesta ja sen yhteydessä harjoitetusta tarjoilu-, myynti- ja muusta sellaisesta toiminnasta saatu tulo ei ole yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotuloa. Verovapauden edellytyksenä on se, että yhteisö järjestää tilaisuuden itse tai on järjestämisvastuussa yhdessä toisen yhteisön kanssa. Toiminta on luonteeltaan tilapäistä mutta se voi olla toistuvaa. Verovapaata ei tämän lainkohdan perusteella ole muiden yhteisöjen kuin tapahtuman järjestäjän harjoittama myynti.
- Kyseisessä lainkohdassa tarkoitettu tilaisuudesta ja niiden yhteydessä tapahtuvasta myyntitoiminnasta saatua **verovapaata tuloa ovat esimerkiksi:**
 - pääsylippumyynti ko. tilaisuuteen
 - kisaohjelmien tai vastaavien myynti ja mainosmyynti ko. julkaisuihin
 - ruokatarjoilu- ja virvokemyynti sekä alkoholimyynti tilaisuuden aikana (tämä voi olla myös elinkeinotuloa, jos myynti tapahtuu muualla kuin omissa tilaisuuksissa)
 - mainosmyynti vain tilaisuudessa esillä olevien mainosten osalta, kuten siirrettävät kenttämainokset
 - urheiluasusteiden mainokset
 - tavaramyynti tilaisuuden aikana

Yhdistyksen verovelvollisuus

- **Kiinteistöt:**
- TVL 23 §:n mukaisesti yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle ja seurakunnalle TVL 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan. Veroprosentti määritellään vuosittain (8,57 % v. 2021).
- Käytön katsotaan olevan yleistä, kun vuokralaisena on julkinen taho, kuten koulu, kirjasto, kirkko, sairaala tai valtion virasto. Yhdistyksen toiminnan harjoittaminen kiinteistössä on yleishyödyllistä toimintaa. Kiinteistö voidaan myös vuokrata yleishyödylliseen käyttöön.
- Yleistä tai yleishyödyllistä käyttöä ei sen sijaan ole asumistiloiksi tarkoitettujen tilojen luovuttaminen, yhdistyksen jäsenten loma- ja vapaa-ajan käyttöön vuokraaminen eikä yksityistilaisuuksiin ja juhliin vuokraaminen. Saatava tulo on yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotoiminnan tulolähteen tuloa, jos yleishyödyllinen yhteisö käyttää kiinteistöä yli 50 %:sti elinkeinotoimintaan.

Yhdistyksen verovelvollisuus

- **Arpajaisvero:**
- Arpajaisista ja bingotoiminnasta saatu tulo on lähtökohtaisesti verovapaata tuloverotuksessa, mutta yhteisöä verotetaan niiden toimeenpanemisesta kuitenkin arpajaisverolain mukaan.
- Yleishyödyllisen yhteisön järjestämistä tavara-arpajaisista vero on 1,5 %, joka lasketaan arpojen yhteenlasketusta toteutuneesta myyntihinnasta. Jos tavara-arpajaisten tuotto on alle 3 333,33 euroa, veroa ei makseta. Vuoden 2010 alusta lähtien myös arpajaisvero siirtyi verotilimenettelyyn, jolloin ilmoitus- ja maksupäivä on kohdekuukautta toiseksi seuraavan kuukauden 12.päivä. Arpajaisverotiedot ilmoitetaan kausiveroilmoituksella OmaVerossa.

Lähteitä ja linkkejä

- Palkka.fi: <https://www.palkka.fi/>
- Tulorekisteri: <https://www.vero.fi/tulorekisteri>
- TE-keskus: https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/palkkatuki/palkkatuki_hakeminen/index.html#Palkkatuenmaksatuksenhakeminen
- Yhdistystoimijat: <https://www.yhdistystoimijat.fi/toiminnot/talous-2/verotus/>
- Verohallinto: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47999/verotusohje-yleishy%C3%B6dyllisille-yhteis%C3%B6ille2/>

Seuraavalla kerralla 28.1.2021

- Keskitytään kirjanpitoon, kirjanpito-ohjelmaan ja käydään läpi Palkka.fi 😊
- Tilikauden kirjanpito - tilinavaus, tiliotteet, tositteet, kirjaukset, tilinpäätös (ennakkotehtävän tarkistus😊).
- Käydään läpi erilaisia kirjauksia Kitsas-kirjanpito-ohjelmalla (voit käydä tutustumassa ohjelmaan <https://kitsas.fi/>)
- Avustusten kirjanpitokäsittelyä
- Lataa tai tulosta itsellesi Eurot ojennukseen-opas - linkki: <https://www.ksl.fi/materiaaleja/julkaisut/eurot-ojennukseen-yhdistyksen-talousopas/>
- Voit lähettää ennakkokysymyksiä Liisalle 21.1.2021 asti

Kiitos!

- Kuva [rihaji Pixabaystä](#)